

2. S KRISTÝNOU PO MĚSTĚ

6.1 Vyrážíme za dobrodružstvím

První situace z příběhu o cyklistickém výletě k rybníku Modráku, na který se vydala Týna s tatínkem, seznamuje děti s některými obtížemi, které musí dvojice překonat hned na začátku cesty. Kromě nelehké cesty v městském provozu si musí cyklista dobře rozmyslet, jaké věci si vezme na výlet s sebou. Kolo není nákladní automobil, takže na něj nelze naložit těžký kufr. Na druhou stranu je cyklista na kole vystaven rozmarům počasí a měl by být na obtíže připravený.

Pracovní list navazuje na splnění úkolů z obrazovky. Každé dítě by mělo mít vlastní kopii listu, i když žáci mohou pracovat nejen samostatně, ale i ve skupině či dvojicích. Způsob práce volíme podle věku.

Postup

Děti přiřazují k situacím v levém sloupci předměty uvedené po políčkách v pravém sloupci. Po tichém či hlasitém přečtení otázky – např. *Co vzít s sebou pro případ, že budu mít žízeň?* – děti hledají odpověď v možnostech vpravo. V tomto případě je to *Láhev s pitím*. Písmeno P tedy žák napíše jako první na volnou řádku u nedokončené věty. Pokud kartičky rozstříháme, pořadí dvojic nám určí číslo na kartičkách s otázkou.

Varianta

V případě, že si děti list rozstříhají na kartičky, budou se jim lépe přeskupovat a vybírat správné odpovědi. Písmena pak nemusí zapisovat, protože slovo je v tomto případě čitelné z kartiček seřazených pod sebe v hledané posloupnosti. Tento způsob se hodí při práci s menšími dětmi.

Klíč

Pokud děti pospojovaly políčka v levém a pravém sloupci správně, složily tajenku, která je dokončením věty *Šťěstí přeje PŘIPRAVENÝM!*

Rozšíření

Otázky z pracovního listu vybízejí k dalšímu povídání, pátrání a aktivitám.

Další pomůcky

2. S KRISTÝNOU PO MĚSTĚ

6.1.1 Jaké změny počasí nás mohou na cyklistickém výletě potkat?

• Vybídne děti, aby v menších skupinkách sepsaly změny počasí.

- Oteplí se.
- Ochladí se.
- Začne pršet.
- Zvedne se vítr.
- Padne mlha.
- Zatáhne se.
- Začne pálit slunce.
- Setmí se.
- Přijde bouřka.
- Začnou padat kroupy.

Potom si je děti společně přečtou a navzájem doplní nápady. Dalším krokem je diskuse opět ve skupinkách, co taková změna počasí znamená po cyklistu. Kdy může pokračovat dál, kdy se má zastavit a použít něco ze svého vybavení (obléknout se, nasadit si brýle, zapnout světla apod.), kdy by neměl vůbec pokračovat v cestě (při bouřce, prudkém lijáku apod.)?

6.1.2 Co byste cyklistovi doporučili z autolékárničky?

- Na rozdíl od řidiče automobilu nemá cyklista předepsané povinné vybavení lékárničky. Můžete se s dětmi vrátit k situaci Užitečná autolékárnička v příběhu Jedeme za babičkou, ve které mají hráči za úkol ošetřit zraněného cyklistu. Děti diskutují, co z lékárničky by si měl cyklista přibalit na delší výlet. Zapomenout by neměl ani na kartičku zdravotní pojišťovny!

2. S KRISTÝNOU PO MĚSTĚ

- Kolo není nákladák! Leccos ale uvezeme v batůžku nebo ještě lépe přímo na kole v brašně. Najděte mezi políčky v pravém sloupci odpovědi na situace uvedené v levém sloupci. Složíte tak i zakončené věty:

Štěstí přeje _____!

Co vzít s sebou pro případ, že...

1	Budu mít žízeň?	Ř	Nepromokavá bunda
2	Bude pršet?	P	Cyklistické rukavice
3	Bude mi svítit slunce do očí?	A	Mikina
4	Budou mě bolet ruce od řídítek?	N	Zámek na kolo
5	Budu mít hlad?	M	Montážní brašna a hadřík na otření rukou
6	Bude mi zima?	Ý	Mobilní telefon
7	Odřu si koleno?	I	Brýle proti slunci
8	Zapomenu cestu?	R	Svačina
9	Budu chtít někde nechat kolo bez dozoru?	E	Mapa trasy
10	Ztratím se?	P	Láhev s pitím
11	Spadne mi řetěz?	V	Náplast

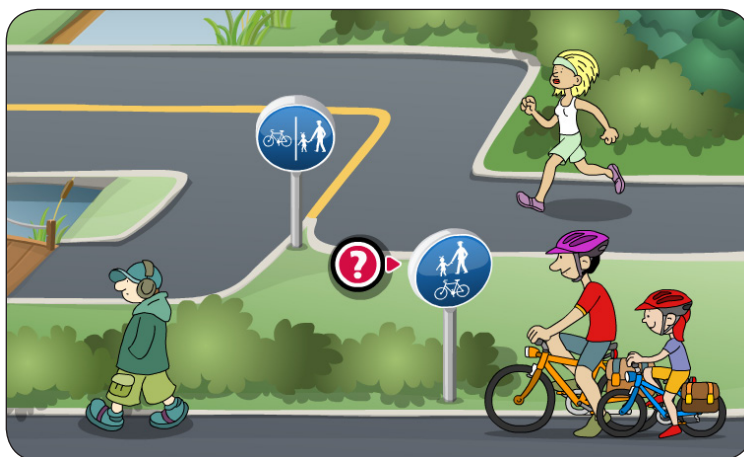

www.skodahrou.cz

2. S KRISTÝNOU PO MĚSTĚ

6.2 Městem po cyklostezce

Druhá situace z příběhu o cyklistickém výletě si všímá dopravních značek, které můžeme potkat na cyklostezce. I tady se provoz řídí pravidly a značky jsou jejich nezbytnou součástí. Cyklisté by je měli znát nejen kvůli bezpečnosti své, ale i chodců, se kterými se v některých případech o cestu dělají.

Pracovní list navazuje na úkoly ze situace Městem po cyklostezce, kde se hráči seznámili se základními značkami, které mohou potkat na cyklostezce. Pracovní list, který nakopírujeme pro každého žáka, procvičuje, jak si podobu těchto značek zapamatovali.

Postup

Žáci dokreslují jednoduché obrázky, případně text do předkreslených tvarů značek. V levém sloupci jsou značky skutečné, v pravém sloupci si mohou vymyslet originální obrazové řešení značky, které by odpovídalo vymyšlenému významu značky.

Rozšíření

Seznamte žáky se základním dělením svislých dopravních značek na značky příkazové, výstražné, zákazové, značky upravující přednost, značky informativní a dodatkové tabulky. Pobízejte je k formulování používaných kombinací. Např. modré kulaté příkazové značky s bílými prvky, jejichž konec platnosti se vyznačuje červeným šikmým pruhem, se vyskytují v mnoha obměnách.

Varianty

List je možné rozstříhnout podélně na dva sloupce a využít jen sloupec vlevo s existujícími značkami. Také lze žáky podnítit k vymýšlení dalších značek. Smyslem je však dodržovat používanou barevnost a tvary značek.

Další pomůcky

2. S KRISTÝNOU PO MĚSTĚ

Klíč

Stezka pro chodce a cyklisty – modré pozadí a na něm dole obrázek kola, nahoře obrázek pána v klobouku vedoucího za ruku holčičku s mašlí ve vlasech

Konec stezky pro cyklisty – modré pozadí a na něm uprostřed obrázek kola, vše šikmo přeškrtnuté červenou páskou

Cyklisto, sesedni z kola – modré pozadí a na něm nápis ve stejném znění

Cyklostezka dělená se stezkou pro chodce – modré pozadí a na něm vlevo obrázek kola, vpravo obrázek pána v klobouku vedoucího za ruku holčičku s mašlí ve vlasech, obrázky oddělené svislou linkou

2. S KRISTÝNOU PO MĚSTĚ

6.2.1 Jak může cyklistu ohrozit chodec?

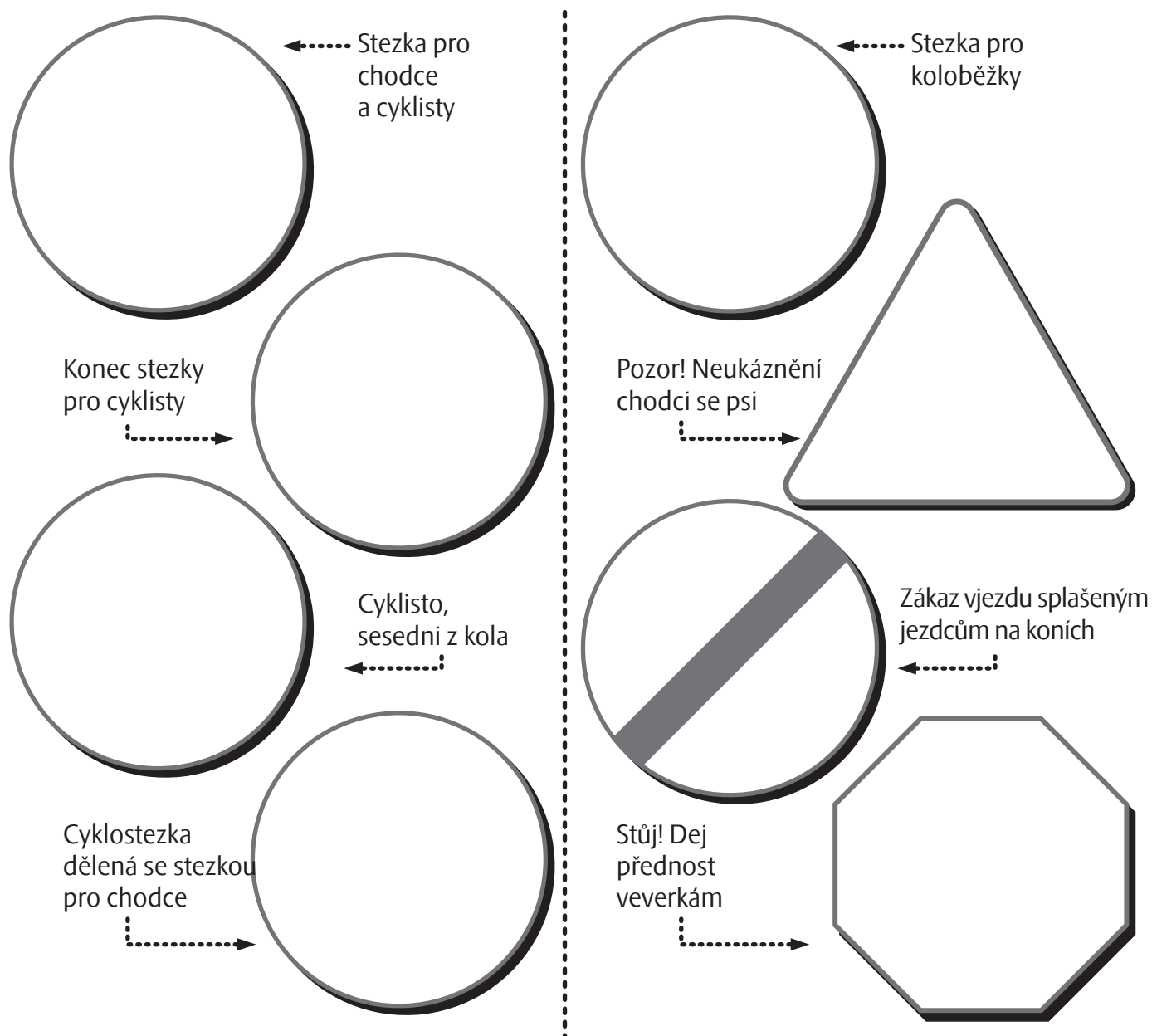
- Pověďte si, proč by chodci neměli být lhostejní vůči cyklistickému značení. Vzpomínejte na situace, kdy nevšimavý chodec zapříčiní cyklistův pád či kolizi: Pes na dlouhém vodítku nataženém přes cyklostezku, volně pobíhající pes, chodec s kočárkem nedovoleně využívající cyklostezku, míč omylem hozený do cesty bicyklu apod.

www.skodahrou.cz

2. S KRISTÝNOU PO MĚSTĚ

- Nakresli do předkreslených značek obrázky, které tam podle názvu skutečné značky patří.
- Nakresli do předkreslených značek obrázky, které by se tam podle názvu vymyšlené značky podle tebe hodily.

2. S KRISTÝNOU PO MĚSTĚ

6.3 Hurá k rybníku

Druhá situace z příběhu o cyklistickém výletu nás přivedla na cyklostezku, třetí a čtvrtá na cyklotrasu. Pracovní list se zaměřuje na rozdíl mezi cyklostezkou, cyklotrasou a cykloturistickou trasou a procvičení některých důležitých pravidel a pojmů z oblasti cykloturistiky.

! Pracovní list navazuje nejen na úkoly z příběhu *Jedeme po cyklostezce*, ale i na pracovní list *Bezpečně přes křižovatku* z příběhu *S Tomíkem na kole*. S tímto listem má shodný princip i téma – bezpečný pohyb na kole, vztahuje se však k němu prostřednictvím složitějších otázek. List nakopírujeme pro každého žáka.

Postup

Žáci začnou na prvním políčku. Pokud správně odpoví, že na polní cestě (a to i v případě, že je značená jako cyklotrasa) má přednost traktor, pokračují otázkou na políčko číslo 8. Tímto způsobem projdou úkoly na dvanácti políčkách (pořadí 1, 8, 5, 3, 4, 9, 11, 10, 2, 6, 7, 12). Správná odpověď na posledním, dvanáctém políčku směřuje pro kontrolu opět na první políčko.

Varianta

V případě, že si děti list rozstříhají na kartičky, budou se jim lépe přeskupovat a vybírat správné odpovědi. Písmena pak nemusí zapisovat, protože slovo je v tomto případě čitelné z kartiček seřazených vedle sebe v hledané posloupnosti.

Klíč

Pokud žáci pokaždé odpověděli správně, cestou složí tajenku, která je dokončením věty *Cyklista nemůže jezdit, kde se mu líbí!*

Rozšíření

Cykloturistika je v současnosti na vzestupu, nové pojmy se však mnoha lidem pletou. Nechejte žáky vypátrat odlišnosti mezi jednotlivými trasami určenými pro pohyb cyklistů. První dva sloupce tabulky můžete nakopírovat a rozstříhat, aby si žáci lámali hlavu, jak sobě trasy a charakteristiky patří.

Další pomůcky

2. S KRISTÝNOU PO MĚSTĚ

Typ trasy	Charakteristika	Výskyt v okolí
Cyklostezka	Je určena pouze pro cyklistickou dopravu. Pokud je souběžně vedena se silnicí, má cyklista povinnost tuto stezku využít. Dopravní značky stanovují, zda ji mohou používat i chodci.	
Cyklotrasa	Vede po silnicích a místních komunikacích a je označena cykloznačkami před každou křižovatkou nebo odbočkou cyklotrasy. Při jízdě se cyklista musí řídit pravidly silničního provozu.	
Cykloturistická trasa	Vede přírodou a terénem, většinou po polní či lesní cestě mimo automobilový provoz. Je vyznačena pásovými značkami, které mají krajní pásy žluté a prostřední je červený, modrý, zelený nebo bílý.	

2. S KRISTÝNOU PO MĚSTĚ

- S kolem se můžeme pohybovat téměř všude – po městě, po silnici, po cestách polních, lesních i turistických. To neznamená, že je vše dovoleno.

Vyber správnou odpověď a podle čísla u ní uvedeného pokračuj na políčko k další otázce. První otázku najdeš na políčku číslo 1 a cestou si zapisuj písmena. Složíš dokončení věty:

Cyklista nemůže jezdit, _ _ _ _ _ !

1 Kdo má přednost na polní cestě? zajíc -2 → cyklista -8 ↘ K	2 Může cyklista jet po dálnici? 2. S KRISTÝNOU PO MĚSTĚ ano -1 ← ne -6 ↘ L	3 Mohou cyklisté vést po chodníku dvě kola vedle sebe? ano -4 ↘ ne -9 ↓ S
4 Kde najdeme vodorovné značení pro cyklisty? na sloupech -8 ↘ na vozovce -9 ↘ E	5 Mohou jezdci na kolečkových bruslích používat cyklostezku? ano -3 ↗ ne -7 ↘ E	6 Kudy vedu cykloturistické trasy? po silnicích -3 ↑ po lesních a polních cestách -7 ↘ Í
7 Může cyklista dostat pokutu za jízdu po přechodu pro chodce? ano -12 ↘ ne -5 ↗ B	8 Kdo má přednost na cyklistické trase značené turistickými značkami? cyklista -4 ↖ pěší turista -5 ↑ D	9 Může cyklista jezdit po lyžařských trasách? ano -6 ↑ ne -11 ↘ M
10 Znamená totéž cyklotrasa a cyklostezka? ano -11 → ne -2 ↗ Z	11 Mohou chodci používat cyklostezku jako chodník? ano -12 → ne -10 ← U	12 Jak se jezdí po obousměrné cyklostezce? vpravo -1 ↖ vlevo -10 ← Í

Autorkou koncepce a textů Metodických listů je Mgr. Klára Smolíková.